

ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ЗА БАЗОВО НИВО НА ОБЩИ ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКАТА РАМКА ЗА ДИГИТАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ (НИВА 1-2 ОТ DigComp 2.1)

И ДОПЪЛНИТЕЛЕН МОДУЛ ЗА ОБУЧЕНИЕ ЗА ПУБЛИЧНИ ДИГИТАЛНИ УСЛУГИ

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ

- ❖ Програмата за обучение има за цел да подпомогне овладяване на базови знания, умения и нагласи за използването на дигитални технологии и изграждането на базови дигитални компетентности и приложението им в различни предметни области. Темите и очакваните резултати, заложи в програмата за обучение, съответстват на поставените цели за нива 1-2 на Европейската рамка за дигитални компетенции (DigComp 2.1). Учебното съдържание за базово ниво на общи дигитални умения е разпределено в 5 модула, съответстващи на всяка от петте области на компетентност в Европейската рамка за дигитални компетентности DigComp 2.1. Всеки от модулите съдържа толкова учебни единици (теми) и със същите имена, колкото и каквито са конкретните компетентности в съответната област на компетентност от DigCom 2.1, разглеждана в дадения модул.

- 1. Грамотност, свързана с информация и данни**
- 2. Комуникация и сътрудничество**
- 3. Създаване на дигитално съдържание**
- 4. Безопасност**
- 5. Решаване на проблеми**

Общият брой часове за обучение за базово ниво на общи дигитални умения е 45 учебни часа.

- ❖ Програмата за обучение е допълнена с модул за обучение за публични дигитални услуги, който има за цел да подпомогне обучаемите да се запознаят и да могат да използват основни публични дигитални услуги в Република България. Учебното съдържание в допълнителния модул е насочено към изграждане на основни умения за използване на дигитални услуги, предоставени от публичните институции.

Общият брой часове за обучение за публични дигитални услуги е 10 учебни часа.

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Програмата за обучение е насочена към обучение на възрастни (лица над 16 г.), извън образователната система, които не притежават дигитални умения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Във всяка тема от учебното съдържание са заложили учебни цели и очаквани резултати за овладяване на знания, умения и нагласи за използването на информационните технологии за изпълнение на конкретни задачи.

За базово ниво на общи дигитални умения (нива 1 и 2 от Европейската рамка дигитални компетентности (DigCom 2.1) е определено обучаемите да могат да запомнят как да изпълняват с напътствие или самостоятелно и при необходимост с напътствие, задачи с ниско ниво на сложност (Табл.1).

Таблица 1 Описание на очакваните резултати от обучението за Базово ниво на дигитални умения, съгласно DigComp2.1

Ниво на дигитални компетентности	Нива в DigComp 2.1	Сложност на задачите	Автономност	Когнитивна област
Базово ниво	1	Прости задачи	С напътствие	Помнене
	2	Прости задачи	Самостоятелно и с напътствие, когато е необходимо	Помнене

Очакваните резултати от обучението са свързани с усвояването на специфична за темите терминология, практически умения за решаване на задачи със средствата на информационните технологии, умения за аргументиране при избора на технологично средство, умения за комуникация и работа в екип.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на знанията, уменията и нагласите на обучаемите е в съответствие с предвидените в програмата резултати.

Единните инструменти за оценка, като методи и форми на оценяване могат да бъдат тестове, съдържащи отворени и затворени въпроси, решаване на практически задачи, съобразени със спецификата на процеса на обучение на възрастни (лица над 16 г.).

Успешното завършване на обучението се удостоверява със сертификат за базово ниво на общи дигитални умения (нива 1-2 от Европейската рамка за дигитални компетентности DigComp).

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКИ И ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ

Материално-техническите и информационните ресурси за обучение включват компютърна система; клавиатура, мишка; монитор; принтер; интернет свързаност; софтуерни програми и единни ресурси за обучение (информационни материали и други ресурси) спрямо зададените теми и цели на обучението.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ ЗА БАЗОВО НИВО НА ОБЩИ ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ

(нива 1 и 2 от Европейската рамка дигитални компетентности (DigCom 2.1))

Общ брой часове за обучение - 45 учебни часа

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Примерни софтуерни програми и задачи за изпълнение	Учебни часове
1. Грамотност, свързана с информация и данни				5 часа
1.1 Сърфиране, търсене и филтриране на данни, информация и дигитално съдържание	Знания: познава подходи за търсене на информация и дигитално съдържание в Интернет; знае как да използва ключови думи като средство за филтриране, анализ, подбор и критично ползване на информация, данни и дигитално съдържание в Интернет	интернет; програма за разглеждане на уеб сайт (браузер); търсене в интернет	Работа с уеб браузер: Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Opera, Safari или друг.	1 час

	<p>Умения: способност да се използва Интернет и системи за търсене с цел търсене на работа</p> <p>Нагласи: използва Интернет като източник на информация и средство за намиране на работа</p>			
1.2 Оценяване на данни, информация и дигитално съдържание	<p>Знания: познава референтни източници на достоверна и надеждна информация и дигитално съдържание в Интернет, (базово) разбира феномена на фалшивите новини</p> <p>Умения: идентифицира достоверна информация и данни, може да открива и различава достоверни и надеждни източници на информация, може да открива фалшива и невярна информация в Интернет</p> <p>Нагласи: критичен поглед към информацията в Интернет, не разпространява фалшиви новини</p>	уеб адрес; хипервръзка източници на информация	Видове уеб сайтове. Базова структура на уеб сайт. Разграничаване на домейни от първо ниво.	2 часа
1.3 Управление на данни, информация и дигитално съдържание	<p>Знания: познава прости начини за управление и съхранение на данни, информация и дигитално съдържание на различни устройства, с използване на формати и в различни компютърни системи (РС, умен телефон, облачни системи и др.).</p> <p>Умения: може да организира, търси и съхранява информацията във файлове и директории, да създава и управлява файлове и директории, да използва различни устройства за съхраняване на информация</p> <p>Нагласи: следва правила за създаване и управление на файлове и директории</p>	файлова система файл, папки, основни действия за организация на файлове и папки,	Управление на Файлова система Основни операции с File explorer/Windows explorer/ други	2 часа
2. Комуникация и сътрудничество				8 часа
2.1. Взаимодействие чрез дигитални технологии	<p>Знания: познава различни видове технологии за комуникация (базово ниво)</p> <p>Умения: може да използва дигиталните</p>	Електронна поща, адрес за електронна поща,	Създаване на електронна поща: например abv.bg, mail.bg, gmail.bg или	2 часа

	<p>технологии и инструменти за общуване и сътрудничество от различни компютърни системи (умен телефон, компютър, в Интернет), разпознава различни технологии за комуникация (текстови съобщения, видео разговори, електронна поща) и може да ги използва във формален и неформален контекст</p> <p>Нагласи: избор на подходящи дигитални технологии за комуникация в различен контекст</p>	<p>видове системи за синхронна и асинхронна комуникация (текстови съобщения, електронна поща)</p>	<p>друг.</p> <p>Инсталиране и работа със система за текстови съобщения: viber, skype или друг.</p>	
2.2. Споделяне чрез дигитални технологии	<p>Знания: познава различни начини и модели за споделяне на информация чрез дигитални технологии (умен телефон, компютър в интернет, облачна система), разпознава техните ограничения и следва добри практики.</p> <p>Умения: може да използва подходящи технологии за споделяне на информация и данни, може да използва критично социалните мрежи като информационен канал и като средство за споделяне на информация, може да използва базови облачни технологии за споделяне на информация.</p> <p>Нагласи: разпознава подходящи методи за споделяне на информация и данни в различен контекст</p>	<p>Създаване на електронно писмо;</p>	<p>Споделяне на файлове</p> <ul style="list-style-type: none"> - през електронна поща - през система за съобщения - през облачна система 	2 часа
2.3 Участие в гражданските процеси чрез дигитални технологии	<p>Знания: Познава общата концепция за видовете електронни услуги и начини за използване на дигитални технологии за изпълнение на основни процеси в гражданското общество.</p> <p>Умения: може да търси и намира електронни услуги, предоставени от различни публични организации.</p> <p>Нагласи: разпознава предимствата от използване</p>	<p>Официални интернет сайтове на държавни институции</p>	<p>Разпознава официални интернет сайтове на държавни институции</p>	1 час

	на електронни услуги.			
2.4 Сътрудничество чрез дигитални технологии	<p>Знания: Познава принципите на работа с облачни технологии и технологии за сътрудничество (базово ниво), следва добри практики</p> <p>Умения: може да използва технологии за съвместна работа и сътрудничество (създаване на споделени документи, коментирание и редактиране на споделени документи в реално време).</p> <p>Нагласи: положително отношение за сътрудничество чрез облачни технологии</p>	Облачни технологии за съвместна работа	Редакция на общ документ в облачна среда (Google docs, Microsoft 365, друг).	1 час
2.5 Онлайн етикет	<p>Знания: Познава основните правила на поведение, права, отговорности и етично използване на дигитални устройства в различни дигитални среди. Разпознава добри и лоши практики, запознат е с нормативна база и видовете дигитални престъпления (базово ниво).</p> <p>Умения: може да прилага добри практики при използване на дигиталните технологии и Интернет.</p> <p>Нагласи: етично използване на технологиите</p>	Онлайн етикет и правила на поведение в интернет	Запознаване с: -Анонимни ли сме в интернет? -Правила на поведение в интернет (напр. не разпространява верижни писма).	1 час
2.6 Управление на дигиталната идентичност	<p>Знания: Идентифицира дигиталната идентичност, разпознава прости начини да запази своята репутация в интернет, разпознава прости данни, които генерира чрез дигитални инструменти или в дигитални среди.</p>	Дигитална идентичност, лични данни, рискове в интернет	-Познава рисковете от оставянето на електронни следи -Разбира как работят бисквитките (cookies)	1 час

	<p>Умения: Може да защити своята репутация и да запази прилагане на добри практики за изграждане на дигитална идентичност в различни среди.</p> <p>Нагласи: изграждане на дигитална идентичност</p>		-Може да прави настройки на браузера (cookies)	
3. Създаване на дигитално съдържание				20 часа
3.1. Разработване на дигитално съдържание	<p>Знания: Познава начини за създаване и редактиране на просто дигитално съдържание в прост формат; идентифицира как работят основни офис приложения, принципи на работа и създаване на съдържание с текстообработващи програми, електронни таблици, софтуер за презентации (базово ниво).</p> <p>Умения: може да създава и редактира цифрово съдържание на базово ниво</p> <p>Нагласи: увереност при използване на офис технологии</p>	Стартиране на офис приложения, Операции за отваряне, запазване и именуване на файлове.	Базово запознаване с основни офис технологии включени в офис пакет (MS Office/ Open Office/ Google Docs/ други)	16 часа
3.2. Интегриране и преработване на дигитално съдържание	<p>Примерно разпределение:</p> <p>Обзор – Познава основни видове технологии за разработване на цифрово съдържание (MS Office/ Open Office/Google Docs/ други) - 2 часа</p> <p>Електронна текстообработка – Познава базови функции в MS Word/Google Docs - 2 часа</p> <p>Може да създава, оформя и редактира документи в готови шаблони (Автобиография)– 2 часа</p> <p>Може да създава, оформя и редактира писма в шаблон– 2 часа</p> <p>Може да използва шаблони, свързани с пазара на труда (напр. създаване на обяви, визитни картички и други) – 4 часа</p> <p>Създаване на презентация с помощта на MS</p>	Въвеждане и форматиране на цифрово съдържание, Създаване и оформяне на документи	Създаване и оформяне на документи по готови шаблони (пример): <ul style="list-style-type: none"> • Автобиография • Официални писма • Обява • Визитни картички • Презентация 	

	Powerpoint/Google slides - 4 часа			
3.3. Авторско право и лицензи	<p>Знания: Познава основните правила за защита на авторските права в Интернет, лицензи за използване на софтуер и дигитално съдържание – добри и лоши практики, нормативна база и дигитални престъпления (базово ниво).</p> <p>Умения: може да използва и цитира коректно източниците на дигитално съдържание.</p> <p>Нагласи: положителни нагласи за спазване на авторските права</p>	Обща информация за лицензи за използване на дигитално съдържание	Базово запознаване с лицензи за свободно ползване (Creative Commons) Цитиране на източници в интернет	2 часа
3.4. Програмиране	<p>Знания: разбира принципите на алгоритмичното мислене.</p> <p>Умения: Може да идентифицира стъпки за решаване на проблем с дигитални средства.</p> <p>Нагласи: увереност при създаване на различни алгоритми при решаване на проблеми с дигитални средства</p>	Създаване на алгоритъм за решаване на опростена задача.	Може да прави настройки на дигитални устройства	2 часа
4. Безопасност				6 часа
4.1 Защита на устройства	<p>Знания: Познава потенциалните рискове и заплахи за дигиталните устройства и софтуерни програми, знае за методи за защита на устройства и електронна информация,</p> <p>Умения: Може да приложи базова защита на електронни устройства чрез инсталиране и поддържане на актуализирани версии на програми, инсталиране и актуализиране на антивирусен софтуер, защитни стени, политика за пароли и други.</p> <p>Нагласи: да използва безопасно хардуер и софтуер, да идентифицира потенциални заплахи</p>	Защита на дигитално устройство Рискове, свързани с дигиталните устройства	Може да провери статуса на защита на системата с Windows Security Settings или друга програма - Разпознава рисковово поведение (отваряне на нежелана поща, отваряне на прикачени файлове, инсталиране на непроверен софтуер)	2 часа
4.2 Защита на личните	Знания: Разпознава своите лични данни,	Лични данни	- Разпознава рисковово	2 часа

данни и поверителност	разпознава на потенциалните рискове и заплахи, базови концепции за GDPR и правилата за защита и управление на личните данни, Умения: спазва правилата за защита на личните данни. Нагласи: безопасно да използва дигитални услуги и дигитални технологии	Рискове свързани с личните данни	поведение с лични данни (отговаряне на нежелана поща, изпращане на лични данни чрез непроверени сайтове)	
4.3 Защита на здравето и благосъстоянието	Знания: Разпознава основните проблеми и нужда от здравословното използване на дигиталните устройства и дигиталните среди и тяхното влияние върху физическото, психическото и емоционалното състояние. Умения: може да използва здравословно дигиталните устройства, спазва лични правила. Нагласи: безопасно и здравословно използване на дигиталните технологии	безопасно и здравословно използване на технологиите	- Разпознава основни принципи за безопасно и здравословно използване на технологиите (спазва почивки, собствени правила за социални медии и др.)	1 час
4.4 Защита на околната среда	Знания: Разбира как производството и работата на дигитални устройства и софтуерни програми влияе върху околната среда – ресурси, жизнен цикъл, рециклиране, енергийно потребление и други. Умения: може да използва и поддържа дигиталните устройства като отчита въздействието им върху околната среда. Нагласи: използва дигиталните устройства като цели намаляване на влиянието върху околната среда.	Влияние на ИКТ върху околната среда	Разбира как да поддържа оптимално системите, например: - режим на зареждане на батерии - настройки за пестене на електричество и др.	1 час
5. Решаване на проблеми				6 часа
5.1 Решаване на технически проблеми	Знания: Разбира за основните технологични проблеми на дигитални устройства и програми. Умения: може да разпознава основни проблеми с дигиталните устройства, базова поддръжка на	компютърна програма; интерфейс; меню инсталиране и деинсталиране на	Работа с Windows Settings: - Инсталиране на програма и	1 час

	дигиталните устройства, умения за инсталиране, деинсталиране и осъвременяване на приложения, програми и програмни ресурси. Нагласи: редовни проверки за безопасно и оптимално използване.	програма	деинсталиране на програма - Съобщения за грешки	
5.2 Идентифициране на нуждите и технологични решения	Знания: Разпознава основните дигитални устройства (РС, мобилен компютър, мобилен телефон, таблет) и компютърна периферия (принтер, клавиатура, мишка, дисплей), и тяхното предназначение. Умения: може да работи с основни дигитални устройства, инсталиране и работа с компютърни периферни устройства. Нагласи: за безопасно използване на дигиталните устройства по предназначение.	компютърна система; клавиатура, мишка; монитор; принтер;	Базово инсталиране на нови периферни устройства.	2 часа
5.3 Креативно използване на дигиталните технологии	Знания: Познава основни тенденции за използване на дигитални инструменти и технологии за работа и създаване на дигитално съдържание. Умения: Може индивидуално и групово да решава проблеми и проблемни ситуации в дигитална среда. Нагласи: за създаването на дигитално съдържание и решения с дигитални средства.	Описание на технологични грешки с хардуер/софтуер	Може да намери в интернет информация за решаване на проблеми	1 час
5.4 Идентифициране на пропуски в дигиталната компетентност	Знания: разбира развитието на дигиталните технологии, идентифицира начини за придобиване на нови знания и умения в интернет и нуждата от запознаване с нови технологии. Умения: може да идентифицира учебни ресурси в интернет, системи за самообучение, работа с ръководства за потребителя и други. Нагласи: повишаване на знанията за използването	Самообучение в интернет Видео ресурси за самообучение Специализирани сайтове за самообучение	Може да намери подходящи курсове за обучение в интернет	2 часа

	на дигитални програми и устройства.			
	ОБЩО			45 часа

ДОПЪЛНИТЕЛЕН МОДУЛ ЗА ОБУЧЕНИЕ ЗА ПУБЛИЧНИ ДИГИТАЛНИ УСЛУГИ

(след обучение за базово ниво на общи дигитални умения (нива 1 и 2 от DigCom 2.1))

Общ брой часове за обучение - 10 учебни часа

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Учебни часове
Електронни услуги в РБ	<p>Знания: Разбиране на основните принципи и начини за използване на електронни услуги в РБ, какви са изискванията и технологичните предпоставки за използване на публични услуги. Познава основните интернет портали, свързани с различни публични услуги в РБ.</p> <p>Умения: може да разпознае основните изисквания за използване на електронни услуги в РБ.</p> <p>Нагласи: разпознава предимствата и има положителна нагласа да използва електронни услуги в РБ.</p>	1 час
Електронни услуги в местната и централната власт	<p>Знания: Разпознава видовете електронни услуги, които се предоставят от местната и централната власт в РБ.</p> <p>Умения: умение да намери конкретни електронни услуги, да проучи изискванията за регистрация, да разпознава как се използват основни публични електронни услуги.</p> <p>Нагласи: разпознава предимствата и има положителна нагласа да използва електронни услуги в РБ.</p>	1 час
Електронна идентификация в РБ	<p>Знания: Разбира какви са изискванията за електронна идентификация в РБ. Разбира основните концепции за електронен подпис и видовете електронен подпис.</p> <p>Умения: умение да се идентифицира в електронна среда.</p> <p>Нагласи: положителна нагласа за електронно идентифициране</p>	2 часа
Електронни услуги в НАП	<p>Знания: Разбиране за основните услуги, предоставяни от НАП.</p> <p>Умения: умение за регистриране, изпълнение на основни услуги, предоставяни от НАП.</p> <p>Нагласи: разпознава предимствата и има положителна нагласа да използва електронни услуги на НАП.</p>	2 часа

Електронни услуги в НОИ	<p>Знания: Разбиране за основните услуги, предоставяни от НОИ.</p> <p>Умения: умение за регистриране, изпълнение на основни услуги, предоставяни от НОИ.</p> <p>Нагласи: разпознава предимствата и има положителна нагласа да използва електронни услуги на НОИ.</p>	2 часа
Електронни услуги в АЗ	<p>Знания: Разбиране за основните услуги, предоставяни от АЗ.</p> <p>Умения: умение за регистриране, изпълнение на основни услуги, предоставяни от АЗ.</p> <p>Нагласи: разпознава предимствата и има положителна нагласа да използва електронни услуги на АЗ.</p>	2 часа
	ОБЩО	10 часа

ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ЗА СРЕДНО НИВО НА ОБЩИ ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКАТА РАМКА ЗА ДИГИТАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

(НИВА 3-4 ОТ DigComp 2.1)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ

Програмата за обучение има за цел да подпомогне овладяване на средно ниво на общи дигитални компетенции, включващи знания, умения и нагласи за използването на дигитални технологии и приложението им в различни предметни области. Темите и очакваните резултати, заложи в програмата за обучение съответстват на поставените цели за нива 3-4 на Европейската рамка за дигитални компетентности (DigComp 2.1).

Учебното съдържание за средно ниво на общи дигитални умения е разпределено в 5 модула, съответстващи на всяка от петте области на компетентност в Европейската рамка за дигитални компетентности DigComp 2.1. Всеки от модулите съдържа толкова учебни единици (теми) и със същите имена, колкото и каквито са конкретните компетентности в съответната област на компетентност на DigCom 2.1, разглеждана в дадения модул.

1. Грамотност, свързана с информация и данни
2. Комуникация и сътрудничество
3. Създаване на дигитално съдържание
4. Безопасност
5. Решаване на проблеми

Общият брой часове за обучение за средно ниво на общи дигитални умения е 45 учебни часа.

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Програмата за обучение е насочена към обучение на възрастни (лица над 16 г.), извън образователната система, с налични базови дигитални умения, с възможности за получаване на нови компетентности чрез придобиване и повишаване на дигиталните им умения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Във всяка тема от учебното съдържание са заложили учебни цели и очаквани резултати за овладяване на знания, умения и нагласи за използването на информационните технологии за изпълнението на конкретни задачи.

За средно ниво от Европейската рамка дигитални компетентности (DigComp 2.1) е определено обучаемите да могат да разбират как да изпълняват самостоятелно и независимо, в съответствие със собствените си нужди, ясни и рутинни задачи или задачи с ясно дефинирани нерутинни проблеми (Табл.1).

Таблица 1 Описание на очакваните резултати от обучението за Средно ниво на дигитални умения, съгласно DigComp2.1

Ниво на дигитални компетентности	Нива в DigComp 2.1	Сложност на задачите	Автономност	Когнитивна област
Средно ниво	3	Ясни и рутинни задачи и прости проблеми	Самостоятелно	Разбиране
	4	Задачи и ясно дефинирани и нерутинни проблеми	Независимо и в съответствие със собствените нужди	Разбиране

Очакваните резултати от обучението са свързани с усвояването на специфична за темите терминология, практически умения за решаване на задачи със средствата на информационните технологии, умения за аргументиране при избора на технологично средство, умения за комуникация и работа в екип.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на знанията, уменията и нагласите на обучаемите е в съответствие с предвидените в програмата резултати.

Единните инструменти за оценка, като методи и форми на оценяване могат да включват тестове, съдържащи отворени и затворени въпроси, решаване на практически задачи, съобразени със спецификата на процеса на обучение на възрастни (лица над 16 г.).

Успешното завършване на обучението се удостоверява със сертификат за средно ниво на общи дигитални умения (нива 3-4 от Европейската рамка за дигитални компетентности DigComp).

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКИ И ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ

Материално-техническите и информационните ресурси за обучение включват компютърна система; клавиатура, мишка; монитор; принтер; интернет свързаност; софтуерни програми и единни ресурси за обучение (информационни материали и други ресурси) спрямо поставените цели и задачи на обучението.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ ЗА СРЕДНО НИВО НА ОБЩИ ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ

(нива 3 и 4 от Европейската рамка дигитални компетентности (DigCom 2.1))

Общ брой часове за обучение - 45 учебни часа

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Примерни софтуерни програми	Учебни часове
1. Грамотност, свързана с информация и данни				3 часа
1.1 Сърфиране, търсене и филтриране на данни, информация и дигитално съдържание	Знания: разпознава собствените си нужди от дигитално съдържание и информация, свързани с решаване на рутинни и нерутинни проблеми, познава стратегии за търсене в Интернет, познава специализирани системи за търсене и достъп до информация в Интернет (платформи за търсене на работа). Умения: може да се регистрира и да използва специализирани системи и платформи за намиране на работа, може да намира достъп до информация и данни в конкретни направления. Нагласи: създава лични стратегии за търсене и намиране на информация за решаване на рутинни и нерутинни проблеми	Работа със специализирани портали в интернет Стратегии за търсене на информация	Работа с уеб търсачки: <ul style="list-style-type: none">• Разширено търсене в Google• Разпознава основните специализирани сайтове за търсене и предлагане на работа• Създаване на регистрация в сайт за търсене на работа	1 час

1.2 Оценяване на данни, информация и дигитално съдържание	<p>Знания: Разпознава автентични източници на дигитално съдържание и информация в Интернет, познава подходи за манипулиране и фалшифициране на информация и познава феномена фалшиви новини.</p> <p>Умения: може да анализира, да оценява и критично да отсява достоверна информация и данни спрямо източниците на информация.</p> <p>Нагласи: критичен поглед към информацията, не разпространява фалшиви новини и мотивира други да не разпространяват фалшиви новини.</p>	Фалшиви новини Източници на фалшиви новини	Разпознава кои са автентични източници на информация в интернет. Разпознава източници на фалшиви новини.	1 час
1.3 Управление на данни, информация и дигитално съдържание	<p>Знания: Познава начини за съхраняване и организиране на дигитално съдържание, информация и данни в различни електронни среди и в различни файлови формати.</p> <p>Умения: Може да организира и съхранява информация и дигитално съдържание в различни структурирани дигитални среди (в интернет, в облачни среди и на умен телефон).</p> <p>Нагласи: използва структурирани подходи за организиране на информация и знания от интернет, в облачни среди и на лични устройства.</p>	Разпознава основни типове файлови разширения Организация на компютърна система	Управление на Файлова система Разпознава основни типове файлови разширения Знае как да работи с файлове на различни устройства.	1 час
2. Комуникация и сътрудничество				8 часа
2.1. Взаимодействие чрез дигитални технологии	<p>Знания: Разпознава и знае как да използва различни технологии за комуникация за изпълнение на конкретни задачи (търсене и намиране на работа).</p> <p>Умения: може да използва дигиталните технологии и инструменти за общуване и сътрудничество, може да използва най-подходящи приложения за комуникация през</p>	Обяви за работа, Платформи за работа Подготовка на документи	Подготовка и изпращане на пакет документи за кандидатстване за работа (Автобиография, Мотивационно писмо) чрез електронна поща. Изпращане на съобщение в	2 часа

	различни устройства (текстови съобщения, писмена кореспонденция, видео разговори) във формален и неформален контекст. Нагласи: избор на подходящи дигитални технологии за комуникация в различен контекст.		електронна среда в отговор на обява на работа.	
2.2. Споделяне чрез дигитални технологии	Знания: познава и избира начини и подходи за споделяне и разпространяване на информация чрез дигитални технологии, разпознаване на добри практики и технологични ограничения. Умения: използва подходящи технологии и методи за споделяне и разпространяване на информация и данни, включително и чрез социални медии, може да обясни и обоснове избор и подходи за дигитално споделяне на информация. Нагласи: спазва подходящи практики за споделяне на информация и данни в различен контекст, винаги се позовава на източници на информация.	Начини и подходи за споделяне на различна по обем и вид информация	Записване на видео-визитка в отговор на обява за работа и споделяне чрез електронни средства (напр. в облачна среда)	2 часа
2.3 Участие в гражданските процеси чрез дигитални технологии	Знания: разпознава основни електронни публични услуги в интернет и познава интернет платформи за публични услуги в РБ. Умения: може да се регистрира и да използва електронни публични услуги в РБ. Нагласи: положително отношение за използване на електронни публични услуги.		Създаване на регистрация и запознаване със сайта: e-Gov.bg за ползване на публични услуги в РБ.	1 час
2.4 Сътрудничество чрез дигитални технологии	Знания: познава и избира най-подходящи облачни технологии за съвместна работа в интернет, изпълнява рутинни задачи с подходящи инструменти и технологии за	Основни функционалности на програми за съвместна работа	Познава основните функционалности на програми, включени в платформи като Google docs,	1 час

	<p>сътрудничество</p> <p>Умения: може да определи функционалностите и да избере най-подходящи технологии за съвместна работа и сътрудничество.</p> <p>Нагласи: следва добри практики за сътрудничество чрез облачни технологии</p>		Microsoft 365, или други.	
2.5 Онлайн етикет	<p>Знания: познава и прилага етични норми и правила на поведение в дигитална среда, съобразява се с аудиторията, проявява уважение към другите, включително и към различията на мнения и разнообразието на гледни точки.</p> <p>Умения: може да общува етично в интернет.</p> <p>Нагласи: осмисля етичното използване на технологиите и поведение в интернет среда</p>	Онлайн етикет и правила за поведение в разнообразни среди в интернет	Разпознава и спазва добри практики за общуване в интернет, например във форуми за търсене на работа, при изпращане на електронна поща и други.	1 час
2.6 Управление на дигиталната идентичност	<p>Знания: разпознава конкретни видове дигитална идентичност и разбира концепцията за дигитален отпечатък, разбира как програмите и приложенията събират и споделят лична информация в интернет.</p> <p>Умения: може да обясни конкретни начини за защита на своята репутация онлайн, прилага добри практики за изграждане на дигитална идентичност, прилага рутинни действия за предпазване на дигиталната идентичност и репутация в различни дигитални среди.</p> <p>Нагласи: позитивни модели и внимателен подход при изграждане на дигитална идентичност.</p>	Електронен отпечатък и електронни следи	Познава как се оставят електронни следи. Може да прави настройки за защита в браузера (cookies) Основни рискове за репутацията в електронна среда	1 час
3. Създаване на дигитално съдържание				24 часа

3.1. Разработване на дигитално съдържание	<p>Знания: Разпознава начини за създаване и редактиране на ясно дефинирано дигитално съдържание в ясно дефиниран формат, познава различни приложения за създаване и редактиране на дигитално съдържание, може да избере най-подходящи инструменти за създаване на дигитално съдържание на междинно професионално ниво.</p>	Работа с инструменти за създаване на дигитално съдържание.	Създаване на електронно съдържание, самостоятелно или чрез редактиране на шаблони, оформяне на офис документи с подходящи средства:	18 часа
3.2. Интегриране и преработване на дигитално съдържание	<p>Умения: създава и редактира дигитално съдържание на средно професионално ниво, познава основни и професионални функционалности на различни офис приложения, представя и обяснява начини за създаване, редактиране, модифициране и интегриране на дигитално съдържание.</p> <p>Нагласи: професионално използва дигитални инструменти за създаване и редактиране на дигитално съдържание.</p> <p>Примерно разпределение: Офис технологии за обработване на дигитално съдържание – професионално ниво - 2 часа Работа с инструменти за електронна текстообработка (MS Word/ Google doc/Open Office)- 7 часа Работа с инструменти за електронни таблици(MS Excel/Google sheets) - общо 7 часа (примерно разпределение: работа с електронни таблици, базови функции и формули - 3 часа; обработване на данни с електронна таблица – 4 часа)</p>	Професионално създаване и оформяне на текстов електронен документ, електронни таблици, електронни презентации.	<ul style="list-style-type: none"> • Автобиография • Официални писма • Визитни картички в (MS Word/Publisher/) • Създаване на обява в MS Word/Publisher/MS Powerpoint, други • Създаване на електронни таблици MS Excel/Google sheets 	

	Работа с инструменти за създаване на професионални презентации (MS Powerpoint/Google slides) – 2 часа			
3.3. Авторско право и лицензи	<p>Знания: Познава и следва ясно дефинирани и рутинни правила относно авторските права и лицензите, които се прилагат за данни, дигитална информация и съдържание в Интернет.</p> <p>Умения: може да използва добри практики да търси материали с подходящ лиценз, може да създава авторски материали под определен лиценз.</p> <p>Нагласи: спазване на авторските права и посочване на дигитални източници</p>	Лицензи от семейството на Creative Commons	Запознаване с най-често използваните лицензи Creative Commons Цитиране на източници в интернет	2 часа
3.4. Програмиране	<p>Знания: Разпознава ясно дефинирани инструкции за изчислителна система, с цел решаване на прост проблем или изпълнение на проста задача. Познава набор от инструкции на определен език за програмиране (вкл. за уеб/ мобилно приложение, както и блоково програмиране).</p> <p>Умения: може да създаде базов списък с инструкции към изчислителна система или програма за изпълнение на рутинна задача или решаване на рутинен проблем.</p> <p>Нагласи: осъзнава многообразието от рутинни проблеми, които могат да се решат чрез базови алгоритми.</p>	Алгоритъм, набор от инструкции	Създава алгоритъм за разбиране на грешка в работата на електронно устройство Базово познаване на система за блоково програмиране (scratch, block.ly, друга)	4 часа
4. Безопасност				6 часа
4.1 Защита на устройства	Знания: познава начини за защита на своите устройства и дигитално съдържание, познава	Правила за защита на дигиталните	Може да направи проверка на сигурността на системата	2 часа

	<p>рисковете и заплахите за дигиталните устройства и програми, използва рутинни методи за защита на устройства и програми, разграничава различни видове рискове и заплахи в дигитални среди.</p> <p>Умения: може да инсталира и актуализира използването на антивирусен софтуер на компютърната система, използва защитни стени, използва стратегии за защитни пароли, поддържа актуализирани версии на софтуерни програми и други.</p> <p>Нагласи: приема политики за безопасно използване на хардуер и софтуер, разпознава заплахи</p>	устройства	<p>Може да поддържа актуализирани програмите</p> <p>Може да инсталира антивирусен софтуер</p> <p>Спазва основни политики за безопасно използване на хардуер и софтуер</p>	
4.2 Защита на личните данни и поверителност	<p>Знания: познава и може да обясни основните принципи за използване на лични данни при дигитални услуги, познава рутинни подходи за защита на личните данни и неприкосновеност на личния живот в дигитална среда, познава начини за защита на личните данни, разпознава потенциалните рискове и заплахи, познава правилата на GDPR и правилата за защита и управление на личните данни,</p> <p>Умения: спазва основни правила за защита на личните данни, знае как да защити на своите и чуждите лични данни.</p> <p>Нагласи: безопасно използва дигитални услуги и дигитални технологии като следи за волно и неволно споделяне на лични данни.</p>	Правила за защита на личните данни и поверителност GDPR	<p>Познава правилата на GDPR и правилата за защита и управление на личните данни</p> <p>Спазва основни правила при споделяне на лични данни</p> <p>Разпознава основни рискове и рисково поведение</p>	2 часа
4.3 Защита на здравето и	<p>Знания: разпознава основните проблеми и рискове, свързани с използването на дигитални</p>	Принципи на безопасно	<p>Разпознава основни принципи за безопасно и</p>	1 час

благосъстоянието	<p>устройства и дигиталните среди и тяхното влияние върху физическото, психическото и емоционалното състояние (особено при уязвими групи потребители като деца и младежи).</p> <p>Умения: може рутинно да използва дигиталните устройства по здравословен начин, като спазва лични правила за физическа, психологическа и емоционална безопасност.</p> <p>Нагласи: насърчава безопасно и здравословно използване на дигиталните технологии в семейството и сред подрастващите</p>	използване на технологиите	здравословно използване на технологиите. Разбира нуждата да се спазват почивки, правила за социални медии и др.	
4.4 Защита на околната среда	<p>Знания: Разбира как рутинните процеси при производството и работата на дигитални устройства влияят върху околната среда – проблеми свързани с ресурси, жизнен цикъл, рециклиране, енергийно потребление и други.</p> <p>Умения: може да използва и поддържа дигиталните устройства.</p> <p>Нагласи: използване на дигиталните устройства с мисъл за влиянието им върху околната среда.</p>	Начини, по които технологиите влияят върху околната среда.	Разбира как да поддържа оптимално информационните системи, например: - при избор на нови устройства, - създаване на настройки за пестене на електричество и др.	1 час
5. Решаване на проблеми				4 часа
5.1 Решаване на технически проблеми	<p>Знания: разпознава и разграничава основни рутинни технологични проблеми и предлага възможни решения за работата с дигитални устройства и програми.</p> <p>Умения: може да разпознае основни проблеми при работата на дигиталните устройства, познава възможни решения на рутинни</p>	Грешки в компютърните системи Проблеми в компютърните системи Рутинни проверки	Разбира принципите на грешките в компютърните системи: - Разпознава основни проблеми с компютърните системи и търси информация за тяхното	1 час

	проблеми, знае как да поддържа дигитални устройства като инсталира, деинсталира и актуализира приложения и програми. Нагласи: редовни проверки за безопасно и оптимално използване на дигитални технологии.		решаване. - Рутинни проверки на състоянието на компютърната система	
5.2 Идентифициране на нуждите и технологични решения	Знания: разпознава нуждите си за извършване на рутинни операции с компютърни технологии и устройства (РС, мобилен компютър, умен телефон, таблет) и използване на основни компютърни програми. Умения: работа и избор на подходящи дигитални устройства за изпълнение на рутинни задачи в дигитални среди. Нагласи: да използва ефективно дигиталните устройства за решаване на проблеми и нужди.	Специфични компютърни системи за изпълнение на конкретни нужди.	Разпознава нуждите от подходящи устройства за изпълнение на конкретни задачи.	1 час
5.3 Креативно използване на дигиталните технологии	Знания: познава как дигиталните инструменти и технологии могат да подпомогнат колективни и индивидуални модели за създаването на иновативни решения, нови знания, процеси и продукти. Умения: може да използва технологични решения за индивидуално и групово решаване на рутинни и структурирани проблеми и проблемни ситуации в дигитална среда. Нагласи: за създаването на иновации и решения с дигитални средства.	Форуми и специализирани групи в интернет	Може да търси и споделя в интернет информация за използване на подходящи решения за изпълнение на конкретни задачи – например специализирани форуми, групи за помощ и други.	1 час

<p>5.4 Идентифициране на пропуски в дигиталната компетентност</p>	<p>Знания: разбира собствените си дигитални компетенции и способности за работа с дигитални технологии, разпознава собствените си нужди от знания и пропуски, както и начини за придобиване на нови знания и умения за работа с новите технологии. Умения: може да идентифицира учебни ресурси и подходи за самообучение в интернет, може да използва системи за самообучение и други. Нагласи: повишаване на знанията за използването на дигитални средства през целия живот.</p>	<p>Инструменти за самооценка Платформи за самообучение в интернет</p>	<p>Може да направи самооценка на познанията и уменията си. Може да намери подходящи материали за обучение в интернет. Може да се насочи към подходящи курсове и системи за обучение.</p>	<p>1 час</p>
<p>ОБЩО</p>				<p>45 часа</p>

